

2025-06-12
A2025/00636**Arbetsmarknadsdepartementet**Myndigheten för ungdoms- och
civilsamhällesfrågor
Box 206
351 05 Växjö

Uppdrag till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor att ta fram en kunskapssammanställning om pojkars och unga mäns jämställdhetsutmaningar

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) i uppdrag att ta fram en kunskapssammanställning om pojkars och unga mäns jämställdhetsutmaningar. Kunskapssammanställningen ska behandla områden där pojkar och unga män upplever svårigheter som har bäring på deras livsvillkor utifrån förväntningar och föreställningar kring kön, maskulinitet och jämställdhet. Uppdraget ska utgå från befintlig kunskap på området och beakta FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Kunskapssammanställningen ska ringa in problemområden för pojkar och unga män utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det kan handla om följande områden:

- fysisk och psykisk hälsa
- sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter inklusive kroppsideal och sexualitet
- relationer, föräldraskap och omsorgsansvar
- utbildning och arbete.

Flera av de områden som listas ovan kan påverkas av innehåll och budskap som pojkar och unga män möter på olika digitala arenor såsom i sociala medier. Det finns vissa onlinemiljöer som underbygger misogyna värderingar och som aktivt sprider negativa budskap om jämställdhet. Könsstereotypa ideal och normer om kroppen kan också påverka individens kroppsuppfattning och självkänsla. Den digitala dimensionen av pojkars och

unga mäns liv kan påverka dem negativt i flera avseenden, inklusive att underbygga en negativ syn på jämställdhet, kvinnors och flickors rättigheter och demokratiska värderingar. Det finns radikala miljöer på nätet där extrema kvinnofientliga och hatiska budskap sprids. Sammanställningen bör i den mån det är möjligt belysa hur pojkars och unga mäns liv på nätet påverkar dem och hur det i förlängningen påverkar jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män. Även goda exempel på positiva förebilder kring maskulinitet och jämställdhet bör belysas.

Sammanställningen ska även innehålla identifierade kunskapsluckor och rekommendationer på specifika utvecklingsområden när det gäller jämställdhetsutmaningar som pojkar och unga män upplever, där myndigheten bedömer att det är särskilt prioriterat att utforma insatser. I den mån det är möjligt ska myndigheten belysa frågorna även ur ett internationellt perspektiv.

MUCF ska när uppdraget utförs inhämta synpunkter från relevanta myndigheter, exempelvis Arbetsförmedlingen, Barnombudsmannen, Folkhälsomyndigheten, Jämställdhetsmyndigheten, Mediemyndigheten, Myndigheten för psykologiskt försvar, Socialstyrelsen, och Statens skolverk.

I uppdraget ska faktorer som exempelvis funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder beaktas då de är livsvillkor som kan påverka unga män och pojkars jämställdhetsutmaningar.

MUCF ska senast den 31 mars 2026 lämna en skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet).

Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

För uppdraget får MUCF under 2025 använda högst 1 700 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet för budgetåret 2025 uppförda anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagsposten 11 Särskilda jämställdhetsåtgärder - del till MUCF. Regeringen beräknar att 600 000 kronor kommer att avsättas för uppdraget för 2026 under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

Skäl för regeringens beslut

MUCF har specifik kompetens när det handlar om ungas levnadsvillkor. Myndigheten har också tidigare arbetat med pojkar och unga män kopplat till

jämställdhet. Under 2011–2013 arbetade MUCF med ett regeringsuppdrag om jämställdhet, maskulinitet och våld (U2011/2232/UC). Uppdraget omfattade i första delen att ta fram en studie om unga mäns attityder och värderingar kring jämställdhet, maskulinitet och våld. Under 2013–2014 arbetade MUCF med att sprida kunskapen från studien i befintliga nätverk samt att genomföra utbildningsinsatser på området. MUCF har också ett pågående uppdrag om att fungera som nationell resurs för samordning och stöd i frågor om unga som varken arbetar eller studerar, i vilket det ingår att genomföra en särskild analys avseende pojkar och unga män som varken arbetar eller studerar för att identifiera vilka särskilda brister i samhällets stöd till denna grupp som finns och vilka särskilda stödinsatser som gruppen skulle vara behjälpt av (S2025/00754).

MUCF genomför också på uppdrag av regeringen en omfattande attityd- och värderingsstudie vart sjätte år. I den senaste rapporten från 2019 om samhällsfrågor och demokrati framkommer bland annat att allt fler unga har en positiv attityd till jämställdhet. Det är enligt MUCF:s studie från 2019 en allt mindre del av unga som vill hålla kvar vid könsstereotypiska roller och som tycker att jämställdheten har gått för långt. Samtidigt är tjejer generellt mer positiva till jämställdhet och skillnaden mellan killar och tjejer visar inga tydliga tecken på att minska. Unga anser också att jämställdhet är en av de viktigaste samhällsfrågorna, men även när det gäller denna fråga finns det betydande skillnader mellan könen. MUCF:s studie från 2019 visade att lite mer än var fjärde tjej tycker att jämställdhetsfrågan är en av de viktigaste samhällsfrågorna, medan var tionde kille uppgav att jämställdhet är en av de viktigaste frågorna. Även Jämställdhetsmyndighetens undersökning om attityder till jämställdhet 2022 visar på skillnader mellan könen avseende synen på jämställdhet. I denna undersökning framkommer att män i större utsträckning än kvinnor anser att samhället är jämställt. Skillnaden var störst mellan unga kvinnor och män i åldern 16–29 år, där 36 procent av de unga männen svarade att vi i hög grad lever i ett jämställt samhälle jämfört med 10 procent av de unga kvinnorna.

Regeringen anser att det kan behövas fler insatser för att möta de specifika jämställdhetsutmaningar som pojkar och unga män möter. Jämställdhet är en grundläggande värdering i det svenska samhället, vilket innefattar frågor om frihet från hedersrelaterat våld och förtryck. Jämställdhetspolitiken behöver omfatta insatser som rör både kvinnor och män, flickor och pojkar. Alla

oavsett kön ska ha möjlighet att leva det liv de önskar, utan att hämmas av könsstereotyper normer och värderingar.

På regeringens vägnar

Mats Persson

Elisabeth White

Kopia till

Justitiedepartementet/KRIM
Försvarsdepartementet/FC ECH
Socialdepartementet/HC, SL, SOF
Finansdepartementet/BA
Utbildningsdepartementet/S
Arbetsmarknadsdepartementet/A
Kulturdepartementet/MD
Arbetsförmedlingen
Barnombudsmannen
Folkhälsomyndigheten
Jämställdhetsmyndigheten
Kammarkollegiet
Mediemyndigheten
Myndigheten för psykologiskt försvar
Socialstyrelsen
Statens skolverk